

фахівця до активного пошуку розв’язання практичних проблем функціонування сучасних підприємств.

Список використаних джерел

1. Кредісов А. Історія вчень менеджменту. Київ : Знання України, 2001. 300 с.
2. Історія менеджменту: План курсу / С.А. Іванова (розроб.). Д., 2004. 8с.
3. Дідковська Л. Історія вчень менеджменту: навч. посібник. Київ : Алерта, 2008. 476с.
4. Мартиненко М. Основи менеджменту. Київ : Каравела, 2005. 494 с.

Чорі Аліса

спеціаліст вищої категорії

викладач-методист

ВП НУБіП України «Мукачівський аграрний коледж»

м. Мукачево

ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ МОВИ

Педагогічні технології, що плідно вивчаються й упроваджуються в практику сучасної школи, зумовлюють нові підходи до навчання української мови, а отже, й вибір методів, прийомів і засобів навчання. По-новому осмислюються й закономірності та принципи, що забезпечують технологію навчання, тобто стратегію, пріоритети, взаємодію учителя й учнів. Сучасна методика української мови орієнтується на основні аспекти навчання, враховує закономірності засвоєння мови, спирається на загальнодидактичні і специфічні принципи, оперує методами, прийомами і засобами навчання. Кожен з аспектів забезпечує всебічне, цілісне вивчення мови, спрямовує діяльність учителя й учнів на формування національномовної особистості – людини з високим рівнем інтелекту, духовності та мовленнєвої культури. Процес засвоєння знань і формування мовленнєвих умінь має свої закономірності, які необхідно врахувати на всіх етапах навчання. Навчання мови слід розглядати як цілеспрямований процес взаємодії вчителя й учнів, унаслідок чого діти засвоюють лінгвістичну теорію і розвивають комунікативні вміння й навички.

Форми взаємодії учителя й учнів різноманітні, і реалізуються вони у процесі навчального заняття – уроку. Учені, методисти і вчителі-практики шукають відповідь на питання: яким має бути сучасний урок рідної мови? Які його критерії? Досвід свідчить, що сучасний урок рідної мови – надзвичайно багатогранний процес педагогічної діяльності. Найголовніше в уроці – єдність форми й змісту, реалізація цілей і завдань. Якість уроку залежить від

особистісного підходу до навчального процесу, взаємодії вчителя й учнів на уроці та інших чинників, що стимулюють навчальну діяльність. Сучасний урок мови — це насамперед урок, на якому вчитель уміло використовує всі можливості учня, весь його творчий потенціал з метою активного розумового розвитку, глибокого й усвідомленого засвоєння лінгвістичних понять, формування комунікативної компетентності та морально вольових якостей, а отже, виховання мовної особистості. Проблема уроку постійно залишається в центрі уваги дидактів та методистів. Удосконалення й реформування мовної освіти вимагає зміни в структурі й організації уроку. Кожний новий етап у розвитку освіти впливає на технології уроку. Сучасний урок мови є відображенням того, як поєднання традиційності та новацій у дидактиці, лінгводидактиці впливають на його зміст, цілі, структуру й організацію. Він характеризується низкою особливостей. Найголовніша — виховання мовної особистості, національно свідомого громадянина України. На уроці реалізуються комунікативно-діяльнісний, українознавчий, функційно-стилістичний та інші аспекти навчання мови. Саме вони забезпечують комплексний підхід до навчання і виховання, реалізацію найголовніших цілей — дидактично-розвивальної та виховної.

Значну роль в організації навчального процесу відіграють методи, прийоми і засоби навчання. Відтак варто надати перевагу тим методам навчання, які сприяють формуванню вмінь без сторонньої допомоги оволодівати знаннями і є надійною базою самоосвіти та умовою розвитку гармонійної особистості. Тривалий час у теорії та практиці навчання української мови чільне місце займають методи, в основу яких покладено класифікацію за способом взаємодії вчителя й учнів. До таких методів відносять розповідь, бесіду, метод спостереження над мовними явищами, метод вправ тощо.

У сучасній методичній науці обстоюється думка про те, що успішному формуванню в учнів досвіду творчої діяльності сприяють методи навчання, які характеризуються практичною спрямованістю на основі розроблених підходів до визначення складності творчих завдань, їх систематизації, здатністю оптимально поєднуватися, забезпеченням необхідних педагогічних умов для їх реалізації. Відповідно, нині активізувалися пошуки в царині інтерактивних методів навчання, що тлумачаться як система способів діалогічної взаємодії суб'єктів навчання (учіння), спрямованих на осмислення діалогу.

Відомі педагоги звертають увагу на те, що в основу інтерактивного методу покладено принцип особистісно зорієнтованого навчання, безпосередню участь кожного учасника занять як шукача шляхів і засобів розв'язання проблем. У практиці навчання мови словесниками все частіше використовуються такі інтерактивні методи, як: 1) гронування, або асоціативний куц (установлення асоціативних зв'язків між окремими поняттями для узагальнення теоретичного матеріалу); 2) бесіда за Сократом (учні ставлять проблемні запитання і самостійно відшуковують шляхи їх розв'язання); 3) метод прогнозування, або

заперечення (за дидактичним матеріалом підтвердити чи заперечити гіпотезу, сформулювати тему уроку); 4) мікрофон, коло ідей (вільне накопичення ідей з певної теми, критичне їх осмислення) та ін.

У структуру методу навчання входять прийоми. Прийом є елементом методу, засобом його реалізації, окремим пізнавальним актом. Його характерною рисою у порівнянні з методом є, по-перше, здатність включатися в різні методи, по-друге, частковість, через що його часто називають деталлю методу. Нині виокремлюють: 1) прийоми мисленнєвого характеру (аналіз – синтез; порівняння – абстрагування; конкретизація – узагальнення; індукція – дедукція); 2) специфічні прийоми: мовний розбір, групування мовних явищ, заміна одних мовних одиниць іншими, поширення речення, перестановка мовних одиниць, конструювання речення, лінгвістичний та стилістичний експерименти, визначення наголосу, відмінювання слів.

Значну роль в удосконаленні методики навчання української мови відіграють засоби навчання. До засобів навчання відносять шкільний підручник, дидактичні матеріали, що доповнюють підручник (збірники вправ, словники, спеціально дібрані тексти), розроблені тексти і довідники, наочні посібники різних типів (таблиці, схеми, опорні конспекти, роздавальний матеріал тощо). Дидактичний матеріал повинен: - відповідати усім аспектам, закономірностям, принципам навчання; - забезпечувати пізнавальні та виховні цілі навчання мови; - розкривати багатство виражальних засобів (лексичних, граматичних, стилістичних) мови, відповідати літературним нормам; впливати на розвиток мислення учнів, формувати національну свідомість, підвищувати їхню духовність; - ілюструвати особливості різних стилів і типів мовлення; - забезпечувати здійснення внутрі- і міжпредметних зв'язків у процесі навчання української мови. Одним із напрямів модернізації сучасної освіти є впровадження у процес навчання інформаційно-комунікаційних засобів навчання.

На уроках української мови здійснюється моральне, естетичне та етичне виховання, що передбачає особистісний підхід до навчання. Адже рідна мова є саме тим навчальним предметом, що дозволяє виховувати глибоко моральну, гуманну, духовно багату особистість, здатну творити добро і протистояти злу.

Список використаних джерел

1. Караман С. О. Методика навчання української мови в гімназії : навч. посіб. для студ. вищ. закладів освіти. Київ : Ленвіт, 2000.
2. Методика навчання рідної мови в середніх навчальних закладах : підручник для студентів-філологів / за ред. М. І. Пентилюк. Київ : Ленвіт, 2000.
3. Пентилюк М. І., Караман С. О., Караман О. В. та ін. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах / за ред. М. І. Пентилюк. Київ : Ленвіт, 2009.
4. Плиско К. М. Принципи, форми і методи навчання української мови. Харків: Основа, 1995.
5. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх

зкладах: модульний курс : Посібник для студентів пед. університетів та інститутів / кол. авторів за ред. М. І. Пентиліук. Київ: Ленвіт, 2011, 368 с.

Чорнобрива Ольга

викладач юридичних дисциплін

Матковська Ірина

викладач юридичних дисциплін

Відокремлений структурний підрозділ

«Рівненський коледж національного університету

біоресурсів і природокористування України»

м. Рівне

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ - ПРАВНИКІВ У СФЕРІ АГРАРНОЇ ОСВІТИ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Станом на сьогодні, перспективи професійної підготовки фахівців - правників у сфері аграрної освіти неможливо уявити без таких явищ, як глобалізація, інтеграція та ринкові відносини, які виступають зовнішніми чинниками, що впливають на систему професійної підготовки фахівців. В умовах ринкової економіки, коли право на працю реалізується не через соціальні гарантії, а через закони ринку та особисту ініціативу, дане питання набуває особливої гостроти.

Вимоги, які висуває суспільство до професійної підготовки фахівців – правників у сфері аграрної освіти у навчальних закладах вищої та професійної освіти викликані необхідністю синхронізувати загальні тенденції розвитку суспільства з розвитком системи професійної підготовки фахівців - працівників.

Тому дуже важливим питанням при підготовці правників в аграрній сфері є викладання спеціалізованих дисциплін, зокрема "Аграрного права". Це відносно нова комплексна і спеціалізована галузь права в системі галузей права. Вона регулює суспільні відносини у сфері сільськогосподарської діяльності, яка в сучасний період реалізується в різноманітних організаційно-правових формах: сільськогосподарських кооперативах, селянських (фермерських) господарствах, товариствах, приватних підприємствах тощо.

Перехід України до ринкової економіки значною мірою зумовлений станом в її аграрному секторі. Високорозвинуте сільське господарство, яке за нових соціально-економічних умов його розвитку стало багатоструктурним, заснованим на різних формах власності, є необхідною умовою успіху всіх реформ, які проводяться в Україні.